

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHERS ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

"СВЯТА НЕДОТОРКАНИСТЬ" ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ ПО ДЕМОКРАТИЧНОМУ.

Як бося швейорської біржі по демократичному обчистили приватну власність демократичного громадянства.

Щодня читаємо ми в буржуазних газетах, що більшовики розстрілюють ворогів радянської влади, тих кулаків, що вбивають радянських робітників, що революцією, карабіном, ножем із-за вугля, а то й просто дрючком хочуть спихнути непереможний поступ соціалізму.

Ми на хвилину подивимося на Злучені Держави, де все-владно панує демократія з найдемократичніших демократій американська демократія. Вона нікого не розстрілює. Вона хіба живить палити на електричному кріслі. Але це в разі хубу не їде.

При кінці життя і в листопаді цього року невідомі керівники американської демократії ("civilized government") задумали собі "пожартувати" з демократією. Як відомо, парламентом своїм той невідомий уряд має швейорську біржу. Це живчик не тільки американської, але й всесвітньої демократії. І пожартували. Так пожартували, що не тільки сотки тисяч звичайних смертних багатих та спекулянтів і взагалі охочих легко забагатити отримали без цента, але навіть папа римський "возопиша гласом велим зело". Сотки американських церков та їх духовників, які "воздавали" кесареві — кесареві, а боже — богами, позбулися свого "на-боже".

Наслідок був такий: Джеймс Райджорден, великий американський мільйонер, близький приятель Смита, бувшого губернатора штату Нью-Йорк і демократичного кандидата на американського президента в останніх виборах, пустив собі кулю в лоб.

Він був директором одного великого банку. За один день він втратив всі свої мільйони й мільйони своїх клієнтів. Ця дуба про його смерть газети мовчали (доба в Америці для такої сенсації — великий час). А потім газети написали, що містер Райджорден мав дуже м'яке серце, він за своїми мільйонами не жалувал, але його серце не витримало того, що пропав мільйони доларів його клієнтів, і він пустив собі в лоб кулю.

Умер, значить, за народ. Ще пам'ятника колись поставлять цьому мученикові його клієнти, бо своїми мільйонами, які йому довірили, взяли тяжкий гріх на свою душу за його смерть. Одинока неактивність цього з чулним серцем мільйонера була та, що він завжди тримав револьвера в нахлесті свого бюрка.

Другий швейорський мільйонер — Роберт Сира був обрешаний. Він не тримав револьвера у своїй шухляді. Він був директором газової компанії. І коли почув, що його й довірені йому мільйони розтопилися на швейорській біржі, він відкрив газ і вдушився. Його смерть, писали газети, зробила "велике враження", бо він умер на посту, виконуючи свої обов'язки. Герой, рік його на живо!

В Бостоні застрелився мільйонер-банкєр Френк Палфрі. Подробіці невідомі, але причина — провисів все майно на біржі.

В Пенсильванії пропав без-вісти з дому мільйонер-фінансист Томас Смуер — в тузі за втраченими мільйонами доларів. Його не діждали. Погибла душа без сповіді святої.

У Філадельфії мільйонер Молдон, директор аскураційного товариства, був спортсменом і, дождавшись, що мільйони пропали, скопив з моста у воду. Його витягнули живим, але він навіть не подякував своїм спасителям, а заявив, що не жити йому вже на цьому світі.

В Брукліні застрелився містер Томас Агено, автомобільний мільйонер. Бо втратив на біржі всі свої мільйони, а з ними й всіх своїх клієнтів.

Це лише більші рибки демократичного світа, що впали жертвою спекуляції швейорської біржі в кількох лише перших днях. Скільки менших відправила на тамтій світ спекуляція — статистики ніхто не знає. В кожному разі пішла вона іх туди не менше, як більшовики за останніх п'ять літ послали туди-ж контрреволюціонерів.

З другого-ж боку — капіталістична преса, а за нею й наша "неньо-любська", викликала радянську владу за конфіскацію майна багатіч та поміщицьких і церковних земель. Молвля — це насильство. Демократія такого не робить, вона уважає "святу недоторканість" приватної власності.

О, "свята недоторканість"! Скільки ти "доторкнула" той приватної власності в протязі кількох днів цієї осені в Злучених Державах і по цілому світі? Скільки то не мільйонів, але мільярдів доларів пересипалося в тих днях з одних кишень у другі, скільки колисьодальних будинків, різного рода маєтків перейшло з одних рук у другі. Скільки то людей пустило собі кулі в лоб, подушило себе газами, скочило з моста у воду, скільки збожеволало через оту "святу недоторканість" приватної власності? Не говоримо вже про капіталістів, спекулянтів — але скільки то робітників, звичайних робітників, що мовольною довгорічною працею в копальнях, фабриках,

лісах заробляли, по центу складали, а потім віддали спекулянтам; скільки то дрібних службовців, що працюють в різних офісах, повіривши різним "брокерам", спекулянтам, вклали свої останні зносадження й зараз динилися без цента — скільки іх? хто іх підрахує? Вони бояться навіть комусь признатися, щоб товариші по праці з них не сміялися.

Тихо! Не говорять про це й не пишуть про це! Не ганьбять демократії, ні її законів, бо половините святотатство.

Радянська влада, радянські закони конфіскують землі поміщиків, кулаків, і на них творять великі селянські колективні господарства; сконфіскують фабрики, банки й зробили їх власністю трудящих. Цим радянська влада відрубують голову спекуляції й визисковій та закладає міцні підвалини під соціалізм, де не буде ні пана, ні панита, ні великого, ні дрібного власника, де все буде громадське.

А в американській демократії, по трупах тисяч тих, що пустили собі кулі в лоб, що задучилися газами, через слюзи й прокляття мільйонів тих, що втратили свої довголітні зарібки — приходять нові капіталісти-спекулянти, які розкинуть нові сітки по ділій країні і від прикриттям "святої недоторканості" приватної власності грабуватимуть населення — оте, що ірять в закони демократії і в легку наживу.

РОБІТНИКИ ЗРОЗУМІЛИ ПОЛІТИКУ ХИТРИХ ЛІСІВ.

Недавно тому канадська партія праці в Альберті на своїй конвенції в Едмонтоні виключила із своїх рядів Комуністичну Партію Канади. На конвенції зведено було гостру боротьбу за це між самими лейборітами. Деякі поступовіші лейборіти казали, що виключаючи комуністів, ми вирінаємо серце із канадської партії праці, бо комуністи є в партії найактивнішим елементом. Реакція цього й чути не хотіла, та й самі оборонці казали не виключувати комуністів не тому, що стоїть за революційною програмою, а тому, що комуністи є активні, отже роблять партію праці живою.

Комуніст виключено. А місяць пізніше відбувалися в Едмонтоні міські вибори. До цього часу в міських виборах комуністи із своїми кандидатами не виступали. Вони працювали й голосували за кандидатів партії праці. В наслідок цього Вудсворт мав спромугу хвалитися, у своїй обідній по Канаді, що лейборіти в міській раді в Едмонтоні мають більшість. В сегорішніх міських виборах в Едмонтоні комуністи, як цілком відрубив від партії праці тіло, вили самостійно, маючи двоох своїх кандидатів — Лейкмана і Пелата. Наслідок був той, що хоч комуністи не вбрано, то партія праці втратила одного адедмана. Партія праці таки добре налажалася, коли вона побачила, що комуністи деталі 1913 голосів (Лейкман — 1,313 голосів, а Пелат — 600 голосів). Лідери партії праці думали й казали, що комуністи є лише невеликий турток і що у виборах вони тільки осміають себе. Тимчасом показується, що сміється той, хто сміється останній.

Як би там не говорили лідери партії праці перед-робітниками, то самі вони дуже добре знають, що вони будуть биті. Вислід сегорішніх виборів — тільки перший політичний соціал-угодивом. До сегорішніх виборів комуністи не були пригтовані. Іх лише місяць перед виборами виключено з партії праці. Комуністи не мали часу налаштувати як слід самостійний виборчий апарат. Вони не мали своєї преси, щоб проповрадити добре пропаганду та висунути робітникам позодження. Буржуазна преса та лейборітська газета йшли об'єднаним фронтом проти комуністів, а комуністи не мали де й коли відбити ці атаки. В таких справах, як вибори, треба мати свою газету, щоб зараз же на другий чи на третій день відбити атаки ворогів. Комуністи не мали спромуги це зробити. Не будучи пригтованими до виборів, не мали комуністи і фондів для своєї праці. А проте збрали 1,913 голосів, а партія праці втратила одного адедмана.

Та це тільки перша відповідь лейборітам на виключення комуністів з партії праці. Другий політичний буде міцнішим.

Реакція й від першого політика вже скажене. Перш всего вона почала метитися на комуністичному кандидатіві т. Лейкманові. Вона винудила його з залізодорожної юні, де він був провідником ладжу 448. Щоб позбутися т. Лейкмана, трейд-юніона реакція розважала цілий ладж, вибравши у него чартер, а потім з'організувала новий ладж, залишивши на боці т. Лейкмана й інших чотирнацять найактивніших робітників. Зроблено це в порозумінні з залізодорожною компанею, яка садом за цим відправила т. Лейкмана від праці. От як відшачується реакція боріям робітничої класи. Вона в цілковитій згоді з роботодавцями вириває в робітника і його родини кусок хліба за те, що той робітник борється за робітничі інтереси. Цим поступком реакція обурене все месне робітництво Едмонтоні й воно ніколи не забуде соціал-зрадникам цього чорного діла.

ФОРДОВІ ОБЦЯНКИ.

(Стаття надіслана до "У.Р.В." з Дітроїт.)

Читачи великі буржуазні Форд новим робітникам обцяє газети Злучених Держав, то здеться, ми жиемо в раю, так то всоди тут добре робітникам, а головню в Дітроїт, в царстві Форда! В Дітроїт не задовго робітникам зовсім не треба буде журитися, Форд обцяє всіх ошасливити.

"The Detroit Times" з 3. грудня містить розмову Форда з президентом Гувером в Білому Домі, в якій Форд оповідає, що на слідуючий рік він виплатить робітникам 20 мільонів доларів платні по сім доларів на день. Новим робітникам, що ставали до праці у Форда минулими роками, Форд плащит по в'ять доларів денню, а по двоох місяцях давав вже по шість доларів і т. д. А зараз

Тимчасом навіть року цілого не проминуло, як тисячі робітників опинилися на вулиці. Задурені колись такими обцянками Форда, робітники купували лоті, хати в різних компаній. Думали — матимем постійну працю й сплачувати мем. Останнє віддавали готівкою, щоб легше було сплачувати. Коли ж опинилися без роботи, все втрачали. Компанія позабирала хати, лоті, що іх не встигли послачувати робітники. Пропав тяжкий зарібток, і все знову опинилося в руках компанії.

Форд знову хвалиться, що підвищуватиме робітникам платню. А що станеться з 30 тисячами тих робітників, що іх в'ють зиму відправив Форд від праці? Ці робітники голодні й холодні, деякі накладають на себе руки. Гуверові Форд оповідає про трушки на вербі й преса зараз те підхлює, а одночасно той самий Форд і тепер відправляє з роботи робітників, що працювали у него по 14—16 літ з платнею по 8 доларів на день. По-

ЯКИЙ ПРОФЕСОР, ТАКА ЙОГО Й НАУКА

Ми вже не раз писали, що нещастя української жовтоблани в тому, що вона тупа, докориста, надругувата, не дивлячись на її рабську психологію інсугуовуватися перед великими папами.

Візьмим хоч би собі за приклад і спосіб поборювання Радянської України, її пропаганду, агітацію, наклепи на комуністів. В минулому числі "У.Р.В." читали ми фейлетон, який загострено гумором статейкою про вид. М. Мандрику в Ошаві, Онт. Дописувач просто кпнть з "сумного" відчиту професора.

Хіба-ж можна серйозно говорити про те, що мовом там професор, чи доктор соціології, як це він себе величає? А вже-ж не можна. Серйозно говориться про противника, коли він також бере справу серйозно. Коли-ж він верзе ісенітничі, розраховані на невідомість слухачів, то так його й трактується.

"Тьма єгипетська" ось термін охви українських "вчених" на адресу своїх слухачів, яких вони своїми безглуздими відчитами стараються ще більше окутати тою-ж таки "тьмою єгипетською".

Бобриславська нафта, донське вугілля, кубанські степи, казаків та кримські сани, Туркестан, амбасадорські посади при капіталістичних урядах ось що смакують живі трупи петлюрівщини, шаповалівщини, гетьманщини.

Нема. Блиснуло, промайнуло, як корова язиком зализала. Залишився лише сумний спогад. Мандруй по Канаді й мели язиком, не значачи навіть, чи сколектуеш на подорож від одної місцевості до другої.

На Україні лише 364 трактори, поля облогуєть, москалі врожай забирають і вивозять на північ.

А робітників вже свертить в голові: де-ж той врожай там взявся, коли поля облогуєть?

Нехай викрутяться професор! Він буде оповідати робітникам, які є без роботи в Канаді, про безробіття на Україні. І вони приходять до висновку: чому ти професоре нічого не скажен нам про безробіття в Канаді? Під алсом бачини, а під носом ні?

Більшовики виши, що на Україні посуха, а хто виши, що в Канаді посуха? І робітники роблять з професора лекції висновок: брешє.

Залишаємо ми цих українських, са моробних професорів, а переходимо до професорів иншого гатунку. Пеще нам стаття Едгара С. Форніса, голови департаменту соціальных наук в Єльському уні-

верситеті в Злучених Державах. Форніс — один з керівників великого університету. Його стаття вміщена в капіталістичному місячнику "Current History" на тему економічного положення в Радянському Союзі. Він проти комуністів, він в сотки разів небезпечніший для комуністів, як ціла шаповалівська соціологічна "консисторія". Але він ось що каже у своїй статті:

Перший рік економічної п'ятирічки в СРСР, що почався 1. жовтня 1928 р., переріє пляновану програму на 24 проценти. Передвоєнні цифри індустріального виробництва залишилися далеко позаді. Продуктивність в порівнянні з 1913 роком зроста на 160 проценти. Не дивлячись на всі труднощі, на несприятливу погоду, що відбилася на врожаю, сегорічний врожай дав 4,000,000 тон збіжжя більше, як 1926 року, який мав великий урожай. Засівна площа зроста на 13,000,000 акрів. В країні зараз працює 45,000 тракторів, тоді як на початку революції було лише 500. Протягом найчистих кількох місяців додадо буде ще 30,000 тракторів.

Цей професор дивується зі зросту колективного сільського господарства. За останній рік колективні господарства подвоїлися, вони охопили один мільйон селянських господарств. Цілі села, або навіть цілі групи сіл лучаться в колективні господарства, пише той професор.

Ростуть державні господарства. Зараз працює 55 величезних господарств (тракторів) після найновішої наукової агрикультурної системи, а протягом кількох найближчих місяців створено буде ще 65. Цього року в Радянському Союзі працювало 45 збіжжєвих сепараторів, коли два роки тоді було лише один. Цей осени закуплено буде в Америці 1,500 сепараторів.

І про Радянську Україну цей професор великої капіталістичної інституції знає багато більше, як всі шаповалівські Мандрики.

Радянська Україна, каже він, планувала обняти державними господарствами за п'ять літ 3,211,000 акрів землі, але вона вже перевищала це число за один рік. Планувала колективними господарствами охопити 8,000,000 акрів, а вже за рік охопила 12,000,000 акрів.

Російська Федеративна Республіка мала минулого року в радгоспах менше, як 2,000,000 акрів, а цього року має вже коло 14,000,000 акрів.

Після п'ятирічного плану в цілому союзі на цей рік для колективізації призначено бу-

ло 36,000 господарств, але в наслідок минулорічного успіху це число збільшено вже до 57,000 господарств.

Таке говорить американський професор, справжній професор, а не мандрівничий. Я дуже жалую, що беру його в порівнянні до шаповалівського єрундиста.

І повторюю: це добре, що українські "професори" говорять єрунду. Навіть дуже добре. Треба тільки, щоб робітники та фермери сказали вже ім: прийшли ви до нас з "тьми єгипетською", то забирайтеся собі назад до неї.

А Радянська Україна балаканили цих "професорів" так боїться, як ми торішнього спіну.

Мислі.

РЕПЕРТОРА УКРАЇНСЬКОМУ ФАШІЗМОВІ.
(Стаття харківської робітничої газети "Пролетар".)

На арештах контр-революційної купки змовників у Києві ундо-фашисти хотіли нажити собі великий капітал. Така прекрасна нагода показати радянську владу гнобидеєм української культури, знати невимовний галас навколо делозичників і, нарешті, виступити в ролі оборонців українських національних ідеалів.

Все йшло гаразд, поки ундівські ватажки обмелувалися парламентськими резолюціями, петиціями до Ліги Націй, злісними статтями в своїх продажних органах. А нао панівну політичну акцію ніхто серйозно не зважав. І треба було перетворити фашистські слова на погромні діла, щоб шкелити революційні сили на контр-виступ.

Коли група фашистської молоді влаштувала погром радянського консульства у Львові, то польська влада і, так звана, громадська думка не приховували свого великого вдоволення. Ундівський элемент про утиски інтелігенції на Радянській Україні був підкріпленій отаким своєрідним "резовим доказом". Вибити шибкі в радянському консульстві мади виявити "обурення" закладів української людности арештами ундівських однодумців в УСРР.

Минуло тільки кілька днів, і Львів побачив на сфрх вулицях нову демонстрацію. Правда, на цей раз подія вже виявляла високу активність. Демонстранти громили ундівські газети, ці фабрики протирадянської отрути. Велика група робітників обложила буржуазні фортеці друкованої брехні. Тільки підосвітивши полінах врятували ундофашистів від гніву мас.

В умовах шляхетського підлялі заходно-української трудящі все таки спромоглися позачувати свою солідарність з соціалістичним будівництвом Радянської України і свою ненависть до ундівсько-змовницької зграї. Наш удар по контр-революціонерам із "СВ У" знайшов належний відгук у запеклій, нещадній боротьбі з українськими агентами підступчини нас одностайно підтримують трудящі маси Західної України.

ЙДІТЬ НА ЗБОРИ!

Очим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім у Вінніпегу, що в неділю, 12-го січня, в годині 2.30 по полудні — відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ ВІННІПЕЦЬКОГО ВІДДІЛУ ТУРФДІМ.

Обовязком всіх членів прибути на ці збори на означений час.

Товариші, постарайтеся вивірнати ваші членські вкладки та другі організаційні зобов'язання до кінця цього місяця.